

[illegible]

BILDET OVER VISER LAGET "ORIGO"
UNDER TRENINGSHOPPING PÅ GRYT-
TJOM I SVERIGE.

MED PÅ BILDET: TROND AUGESTAD,
CHRIS CORNELL, TOROLF PAULSHUS
OG MORTEN THORESEN.

FAST FOTOGRAF: PER OLAV PAHR.

BILDET TIL VENSTRE VISER EN AV
TROMS FSKs HOPPERE UNDER KLUBB-
ENS HØSTFEST. HVA SKAL EN MED
FALLSKJERM NÅR EN HAR SLIK EN
HATT???

HELGE FALSTAD HETER HAN.

NOK EN GANG ER PRITT-FALL
LITT FOR SENT UT TIL LES-
ERNE. DENNE GANG SKYLDES
DET KRONISK LATSKAP HOS
REDAKTØREN. MON TRO HVIL-
KEN UNDSKYLDNING HAN HAR
NESTE GANG?

FRITT-FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ANDØYA FSK, v/Torbjørn Haugen, Helmer Hansens vei 11, 9480 Andenes.
ASKER & BÆRUM FSK, v/Form. Tom Moberg, Kullebunnveien 8, 1370 Asker.
BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn.
BODØ FSK, v/Guttorm Vasshaug, Toppseilveien 13c, 8000 Bodø.
CINCLUS FSK, 2770 Jaren.
DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strømsø, 3001 Drammen.
GRENLAND FSK, v/Gunleik T. Lindheim, 3810 Gvarv.
HA-G-L FSK, Postboks 1093, 2301 Hamar.
HARSTAD FSK, Boks 890, 9401 Harstad.
IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus.
KIRKENES FSK, v/Iver Bye. GSV. Boks 130. 9901 Kirkenes.
KJEVIK FSK, Postboks 47, 4620 Vågsbygd.
NIMBUS FSK, Boks 3, 1580 Rygge.
NTH FSK, Stud post 243, 7034 Trondheim-NTH.
OSLO FSK, Postboks 3836 Ullevål Hageby, Oslo 8.
PEGASUS FSK, Boks 30, 2201 Kongsvinger.
STAVANGER FSK, Boks 712, 4001 Stavanger.
TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss.
VESTERÅLEN FSK, v/form Arvid Olsen, 8470 Bø i Vesterålen.
ØRLAND FSK, v/lit. Per Knutsen, Adm.gr., Ørland Flystasjon, 7130 Brekstad.

Saksbehandlingsadresser:

Henvendelser til Fallskjermseksjonen/NLF
rettes til:
TOR GUNDERSEN, Brinken 16B,
Oslo 6.
Telf. 0800-1600: (02) 689960

Der det gjelder rutinemessige henvendelser, bes disse rettet til arbeidsutvalgets formann:
HELGE SANDNES, boks 12, 1580 Rygge.
Telf. 0830-1530:(032) 60040 linje 277.

Henvendelser til Konkurransekomiteen:
 KJELL GRANBAKKEN, Boks 15, 2151 Årnes.
 Telf priv: (02) 989000 linje 3664.

Henvendelser til Fagkomiteen (dispensasjonssaker, uhellssrapporter etc):
FINN OVE GAASØY, Klosterhaugen 7,
5000 Bergen.

Henvendelser vedrørende materiellspørsmål, typegodkjenning etc, skjer som før til Materiellsjefen: EILIF NESS, Boks 343, 1601 Fredrikstad. Telf. (032) 11942.

**FALLSKJERM
SEKSJONEN:**

FORMANN:
TOR GUNDERSEN
NESTFORMANN:
HELGE SANDNES
SEKRETÆR
TOROLF PAULSHUS
MEDLEMMER:
GUNNAR THOMSEN
KJELL HOLMBY
VARAMENN:
HERL. SVENDSEN
TORBJØRN HAUGEN

Henvendelser om sertifikater, lisenser og tilhørende skjemaer, samt NOTAM søknader:
NORSK AERO KLUBB
Nedre Slottsgate 17,
OSLO 1.

lagde vår første stack nå i høst, og det ser ut til at vi får flere.... Klubben har i høst fått seg en ny materiell-hytte, så nå har vi en for utstyr og en for medlemmer, noe som er et stort pluss nå som det begynner å bli kalt ute. Vi ligger også i vannskorpa når det gjelder flykjøp. I løpet av vinteren er vi forhåpentligvis eiere av en flygemaskin. Aktivitetsgrunnlaget er iorden. Vi kan ellers melde om en fin-fin klubbfest med stor stemning. Til slutt håper vi på en fin og aktiv høst. SÅL PÅ, DET ER GØY Å HOPPE!! Asbjørn.

Cinclus

Hei alle bevere! Sommeren er forlengst passert så jeg begynner å få tid til å skrive til FF om tilstanden i CINCLUS. Året startet bra med hopping på Jarennvannet på årets første dag, noe som er klubbrekord. I mars fylte klubben 5 år. Etter at isen var gått har vi stort sett samarbeidet med Oslo FSK om hoppingen på Gardermoen fram til i slutten av mai. Grunnet sen åpning på Torp tapte vi mange penger, men vi håper å rette dette opp ved gjennomføring av elevkurser osv. Det som ellers har vært et problem for oss er at mange selvstendige hoppere har forlatt oss av forskjellige grunner. Trulsrud og Ulness dro til Libanon i april, i mai reiste Jens Basberg til USA for å gå på flyskole. Videre er unge Haugsbakken i flyvåpenet (PONGOS) på Værnes. Klubben stilte med 4 deltagere i Oslomesterskapet og under NM. På NM gikk det dårlig, noe som skyldes at vi da kun hadde 10-15 hopp med firkantskjerm. For første gang stilte vi også med eget 3er lag. Før NM hadde vi vært i Vesterås og hoppet fra en Islander som klubben der borte leide. Vi gjorde tydelig fremgang, men ikke godt nok for en NM plassering. Fra 1.oktober starter vi igjen opp på Gardermoen sammen med Oslo FSK. Aktiviteten blir nok å øke da, det blir nemlig for langt å reise til Torp hver helg. Med beste hilsner til alle kjente i nord og sør; Jens Bjørn Hagen, D-179

F NLFs "Kursorientering"

KURSORIENTERINGEN FOR ELEVER I FALLSKJERMHOPPING ER NÅ FERDIGTRYKKET I FØRSTE OPPLAG I A5 FORMAT. DEN ER IDENTISK MED KURSORIENTERINGEN UTGITT AV RW-CLUB NIMBUS BORTSETT FRA AT DEN ER UTVIDET TIL 28 SIDER, OG FORMINSKET TIL A5 FORMAT MED BLÅTT OMSLAG. KOMPENDIET ER OBLIGATORISK VED ELEVKURS. F/NLFs KURSORIENTERING ER UTARBEIDET AV OLA HØVSET, EILIF NESS OG LARS THOEN.

VI GJØR OPPMERKSOM PÅ AT EN DEL RETTELSER UTARBEIDET AV LARS JACOB C-AAMOT ER GODKJENT AV FAGKOMITEEN, MEN ER IKKE KOMMET MED I FØRSTE OPPLAG PÅ 1000X.

HVERT HEFTE KOSTER KR.5,- OG BESTILLES GJENNOM FRITT FALLS REDAKSJON. FORELØPIG KAN DEN KUN BESTILLES AV KLUBBER!! KLUBBENE VIL BLI BELASTET MED FRAKT OMKOSTNINGER. PR. IDAG ER OVER 500 AV FØRSTE OPPTRYKK ALLEREDE SOLGT!! SÅ HENG I OG BESTILL!

bestilles gjennom ff-redaksjonen

dead center. Vi øynet nå en fremragende norsk plassering. Roar hadde vist at han hadde konkurransene i orden. En litt uheldig 9. hopp med 12cm satte ham ned på 24.plass, men fremdeles en fin plassering! Så kom VMs fatale siste omgang med særdeles vanskelige vindforhold..... I høyden blåste det så kraftig at Clouden rygget, og på bakken nærmet den seg faretruende konkurranse-grensen. Tre av våre hoppere fulgte hverandre i denne omgangen der nr 90 Roar Frøiland var førstemann; han stilte seg opp noe høyt rett over pitten og begynte å rygge bakover. Det eneste han nå kunne gjøre var å trekke ned fremre løftestropper i et desperat forsøk på å nå inn. Han klarte virkelig å nå inn, men på bekostning av en stabil skjerm. Med stor gjennomsynk og kraftig pendel braste han i bakken sjevesvangre 1.31 fra disken. Sistehoppet hadde flyttet ham helt ned til 84.plass! Synd for Roar, men jaggua var det spennende! For å illustrere hvor vanskelig det virkelig var kan vi nevne at en av de Øst-Tyske essene like etter landet 20 meter fra disken. Bare Knut Sætre mestret de spesielle vindforholdene av våre. Med vindstyrker over det tillatte på bakken gikk Knut likegodt hen og lagde en dead center! Ypperlig konsentrasjon. Tom Skogsberg var absolutt den uheldigste da han fikk kluss med styresnorene, drev avgårde, og landet bokstavelig midt i maisåkeren! Knut Sætre var ubetinget vår beste hopper. Han hadde ingen store miss, men 4 hopp mellom 10 og 20 cm skulle trekke ham ned på 65 plass, vår beste plassering. Alle våre andre gutter hadde minst et misslykket hopp.

Vi hadde store forventninger i lagpresisjon, men den gang ei..... kun 4 lag var bak oss i sammendraget etter noe som lignet ukonsentrert hopping. Men det manglet ikke på sensasjoner; både USA og Canada feilet i en omgang da 2 hoppere nærmet seg pitten samtidig! Her må vi berømme våre danske venner med ypperlig hopping. 55 cm sammenlagt og en 7.plass på lista! Nesten like gode var svenskene med 70cm og 9.plass! Stilhoppingen er utvilsomt den gren av fallskjermporten som vi nordmenn har mest å hente. Mens de beste kvinner ligger og slår VM program på 6-7

Et smilende norsk landslag: Første rekke fra venstre: TOM SKOGSBERG, KNUT SÆTRE, ROAR FRØILAND OG GUNNAR THOMSEN. Bakerste rekke fra v: BERNARD LYG KJELL GRANBAKKEN, STÅL SVENNING og HERLEIF SVENDSEN. Her må vi poengtere at SVEIN JOHANSEN var reist fra Zagreb da bildet ble tatt.

KLUBB-NYTT

Så er vi da kommet på tampen av sesongen. Løvet på trærne er borte og den første snøen har forlengst kommet. Minusgrader har vi også fått, men dette legger ikke noen demper på aktiviteten. Det er det regn, snø og vind som gjør samt noen små problemer med flyet. Men vi er snart ferdig med en ny rekord-sesong! Fjorårets rekord er forlengst passert, og pr idag har vi over 1600 hopp i år!!!! Og det er ikke bare i kvantitet vi har kommet oss; det viser resultatene fra NM og INNM!

Bildet til høyre: STEIN FOSSAN i sin gule PC (et mer og mer skjeldent syn)

Under ser vi Nord Norges første åtter: Fra v bak: Flyger Atle Kristensen, Einar Thoen, Thorbjørn Haugen, Truls Hansen, Rolf Aune og flyger Aksel Hansen. Foran fra v: Anton Øien, Asbjørn Pettersen, Kjell Holmby og Jan Erik Andreassen.

BREV TIL FF:

Dear Bernard,

Oslo 24/7

Jeg har nettopp fått siste Fritt-Fall i hende, og sitter her og dveler litt over "Det gjelder Fritt-Fall 1978".

Så sant som det er sagt, vi trenger dette bladet med dets muligheter til å fremme informasjon over lokalgrensene innen vår sport.

Jeg har selv gjort noen fremstøt
ovenfor kammerater som ikke abbo-
nerer. De innrømmer villig at egent-
lig burde de, men det har allikevel
ikke blitt noe av. Viljen og nys-
kjærrigheten er til stede, mens det
for denne gruppen medlemmer stopper
opp på ekspederings-planet. Dvs.en
postgiroblankett.
Det finnes også en annen gruppe
potensielle abonnenter - elever av
forskjellige kategorier. Denne
gruppen aner ikke at bladet eksis-
terer.

Mitt forslag er at det trykkes opp ett visst antall postgiro-blanketter med de nødvendige påtegninger. Disse blanketter sendes så i et bestemt antall til formann/skolesjef i den enkelte lokalklubb for distribuering til medlemmer i disse to gruppene. Jeg tror dette kan bidra til å forbedre utviklingen. Bladet er jo på ingen måte underkjent og har sin berettigede plass i fall-skjermhopperens bokhylle.

Den beste hilsen til
deg og dine medarbeidere.
John A. Pedersen

Red: Takk for hyggelig brev, John.
Jeg skal prøve å gjøre et forsøk
når jeg sender ut siste nr i år,
dvs i desember.....

Hej Bernard,

New Orleans 5/7

Abbonerar fremdeles på Fritt-Fall
etter mitt og Stig Westins besøk
med SE-ESD i Bodø aug-75.
Hoppas komma upp till N-Norge nu i
aug. igjen med eget fly, en Cessna
150 SE-ETD. Jag seiler fremdeles
och har nettopp mønstrat av her
för att åka hem på ferie.

Nu i mars fløg jag hoppare over Alron, Sundsvall. Då var jag med om att en reservskerm for ut genom dörroppningen på vår C-172 och stalade planet. Vi gikk rett ned hengande i fallskermen. Nogen hundra meter over marken slets hopparen ut och jag fikk kontrollen tilbake over flyet.

I sept var jag till Covington her
utanför New O. och hoppade. Du får
hilsa Terje Rabben, Schølberg och
Grete Pettersen, dem jag husker
från Bode.

Hilsen Kurt Price.

Red: Kurt er en av våre Svenske hoppvenner og mangeårig abonnent på FF.

Hei Bernard!

Bardufoss 5/9

Takk for sist! Ta denne under spalten "brev til bladet" dersom du har plass. Ja vi har nok noen små problemer i Troms fallskjermklubb også, alt er ikke bare topp hele tiden. Men det er ikke så greit når man er "psykisk umoden og i ubalanse". Første del av artikkelen ifra NNMM på Bardufoss er usann (sent reserve-trekk pga ustabilitet etter feilfunksjonen, og myra var selvsagt ingen "redningsplanke".)

Resten er jo..... Ettersom samme redaktør tidligere i år hadde en polimikk med ledelsen i Brigaden om påstått dyremisshandling av kløvkompaniets hester under en øvelse i Dividalen, fant klubben det lite hensiktsmessig å starte noen debatt i denne 4 siders lokal-ark-avisen, som forevrig utkommer 3 ganger i uken.

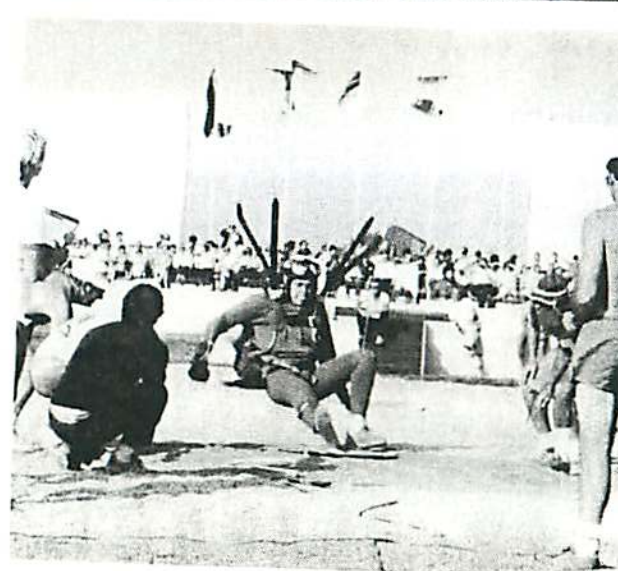
Lederartikkelen er meldt til Pres-
sens faglige utvalg, med utførlig
påpeking av fakta og forholds om-
kring sporten vår. Gjenpart sendt
til Tor Gundersen, formann i F/NLF.
Ha det bra Bernard og følg med i
"Nye Troms" - Partipolitisk uavheng-
ig med sterk vridning til.....

Hilsen Einar Thoen.

Red: Det er ikke greit å være fall-
skjermhopper, Einar.....
Artikkelen du refferer til har jeg
satt inn på neste side....på tvers!
La oss høre fra deg når du får svar
fra pressens faglige utvalg.

RESULTATER; INDIVIDUELL PRECISION, HERRER.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PALLE FRANK, DANMARK, BLE NR
88 MED FØLGENDE SERIE: 0,00
0,62-0,00-0,00-0,00-0,81-
0,00-0,00-0,04-0,24.
BÅDE PÅ HOPP NR 2 OG 6 FIKK
PALLE DISK, MEN BLE DØMT FOR
LANDING PÅ FEIL FOT. HER SER
VI HAM LANDE PÅ HOPP NR 6.
DOMMERNE DØMTE NOK RIKTIG!
Foto: Bernard D-43

RESULTATER LAGPRES HERRER:

1. ØST-TYSKLAND	0,08
2. VEST-TYSKLAND	0,11
3. SOVJET	0,15
4. ENGLAND	0,16
5. SVEITS	0,19
6. BULGARIA	0,29
7. DANMARK	0,55
9. SVERIGE	0,70
16. FINLAND	1,51
20. NORGE	5,39

RESULTATER STIL HERRER:

1.	N.USMAJEV	SOV	6,67	6,30	6,73	7,57	27,27
2.	P.FORAND	CAN	6,73	6,33	7,53	7,13	27,92
3.	R.SEYDA	GDR	6,80	7,57	7,27	6,47	28,11
25.	R.HARKONEN	FIN	7,17	8,00	9,10	7,77	32,04
50.	P.FRANK	DEN	8,77	8,67	8,63	9,43	35,50
63.	R.LAGERKVIST	SWE	8,83	9,60	9,60	9,33	37,36
89.	K.SÆTRE	NOR	10,63	9,33	9,97	12,97	42,90
93.	T.SKOGSBERG	NOR	11,63	11,13	10,70	10,67	44,13
99.	R.FROILAND	NOR	12,50	11,67	11,13	11,47	46,77
101.	G.THOMSEN	NOR	11,93	11,70	12,17	11,03	46,83
106.	S.JOHANSEN	NOR	9,63	12,00	16,00	12,47	50,10

OLAF OLSEN, SUPERFOTOGRAF

OLAF OLSEN, D-24, VISER HER AR HAN ER EN SUPER-FOTOGRAF.

I EN SERIE PÅ 6 BILDER FØLGER VI HAM UT AV FLYET SOM FEMTEMANN.

BILDE NR.1 VISER RW PIKE RAGNHILD SAUG MED ØRN PÅ HJELMEN, I TETT OMFARVELSE MED STÅLE BJELLAND.

NEDTELLINGEN BEGYNNER: "TRE, TO, EN..."

BILDE NR.2 VISER DE NESTE TO SOM FØLGER ET-TER: I MØRK HOPPDRESS SER VI PÅL BERGAN PÅ Vei ned mot base og pin. Hakk i hæl følger ingen ringere enn Dean Westgaard.

BILDE NR.3 VISER AT BASE OG PIN FORTSATT HOLDER: TREER OG FIRER HAR NOK MED Å HOLDE SEG STABIL.

BILDE NR.4: TRERN ER ET FAKTUM! DEAN WESTGAARD LIGGER OG SER PÅ.

BILDE NR.5 VISER EN LYKKELIG FIRER: FRA VENSTRE OG MED KLOKKA: DEAN WESTGAARD, STÅLE BJELLAND, RAGNHILD SAUG OG PÅL BERGAN.

Nord-Norsken

I år var det atter TROMS FSKs tur til å arrangere NNM. Etter ønske fra flere hoppere om å gjøre noe mer enn bare å hoppe press og lagpress satte vi også RW på programmet. Vi kontaktet dommer PER WIGDEL fra Stavanger FSK, og han sa seg villig til å komme nordover for å dømme.

Forsvarskommando Nord Norge lot oss få 5 timer helikopter, og med dette som grunnlag håpet vi på et vellykket mesterskap....

En skybase på 4000 fot gjorde at RW måtte utgå, og det har vi i skrivende stund ikke fått arrangert. Press og lagpress gikk bra. Resultatene var ikke topp, men det ble et triveligt mesterskap. Bodø FSK har mistet noe av hegmoniet sitt, noe som kan skyldes at Svein Johansen ikke var med. Troms FSKs Gunnar Landau vant klasse I, og Idar Elvevold vant Klasse II. I lagpress var som vanlig Bodø uslåelig, men konkurransen fra Troms var hardere enn vanlig!

RESULTATER INDIVIDUELL PRESTISJON KLASSE I:

					TOT:
1. GUNNAR LANDAU	TROMS	0,89	0,00	1,31	2,20
2. PER WENZELL	BOFSK	0,62	1,13	0,84	2,59
3. KARL NORMANN	BOFSK	0,61	1,47	0,89	3,06
4. ASBJØRN PETTERSEN	TROMS	0,36	2,39	0,42	3,17
5. ATLE NYUTSTUMØEN	BOFSK	1,40	0,87	1,77	4,04
6. STIG ANDREASSEN	TROMS	1,28	3,12	0,14	4,54
7. PETTER KLEPPAN	BOFSK	1,52	1,03	3,13	5,68
8. EINAR LUNDLIE	BOFSK	1,97	4,14	0,00	6,11
9. LISBETH BERGER	TROMS	1,89	0,31	6,45	8,65
10. JAN ERIK HANSEN	TROMS	0,12	0,40	---	10,52
11. HAUK OLAUSSEN	HARSTAD	---	2,99	2,46	15,45
12. VIDAR NØSTDAL	HARSTAD	2,97	3,15	---	16,12
13. IVAR OLSEN	TROMS	---	9,24	---	29,24
14. ROY NIKOLAISEN	HARSTAD	---	---	---	30,00

RESULTATER INDIVIDUELL PRESTISJON KLASSE II:

1. IDAR ELVEVOLD	TROMS	6,40	1,87	13,07	21,34
2. HELGE FAISTAD	TROMS	3,07	0,15	19,35	22,57
3. ALF ANFINSEN	HARSTAD	0,99	19,90	---	40,89
4. GUTTORM VAGSHAUG	BOFSK	1,62	---	---	41,62

RESULTATER LAGPRESTISJON:

1. BODØ FSK: NYUTSTUMØEN, NORMANN, WENZELL....	7,73
2. TROMS FSK I: HANSEN, LANDAU, PETTERSEN....	10,19
3. ANDØYA FSK: ANDREASSEN, ØTEN, HAUGEN.....	32,26
4. TROMS FSK II: BERGER, ELVEVOLD, ANDREASSEN	48,69

JUBILEUMSFEST!

F/NLF 15ÅR!

STOR JUBILEUMSFEST I HÅNDVERKEREN, ROSENKRANTZGATEN 7, OSLO.

9. DESEMBER 1978 KL. 1900

2 RETTERS MIDDAG - BARSERVERING - DANS!!!

KUVERTPRIS: KR. 160,- P.P.

Påmeldingsfrist 24 November. Sendes F/NLF, Nedre Slottsgt 17, Oslo 1

KLIPP UT

JA! JEG ØNSKER Å DELTA _____ (ANT PERS _____) KLIPP UT

OM UTSTYR OG SLIKT

Under VM i stil/pres i Zagreb i år kunne det Australienske laget varte opp med en helt ny og ganske interessant rigg. Denne riggen var enda ikke forsøkt solgt i USA eller Europa.

Enkelt fortalt er PARACHUTE AUSTRALIAs nye rigg en sum av alle kjente fordeler og goder vi finner på de fleste amerikanske: vellsydd piggyback, pull-out pilot (ikke å forveksles med hand-deployed), samt ny quick-lås system.

Det essensielle er at ett håndtak utfører to funksjoner. Trukket halveis ut, utløser håndtaket cutaway funksjonen. Trekker du litt til, utløser du reserveskjermen. Trekker du hurtig i reservehåndtaket vil altså både cutaway og reserveutløsning skje så og si samtidig. (0,6 sek differanse).

Men om du vil, kan du altså utføre cutaway i stor høyde, og så bestemme selv i hvilken høyde du ønsker å utløse reserven.

Riggen har gjennomgått over 1200 tester uten å kunne påvise kritikkverdige forhold. Ikke nok med det; skjermenriggen er godkjent som elevutstyr i Australia!

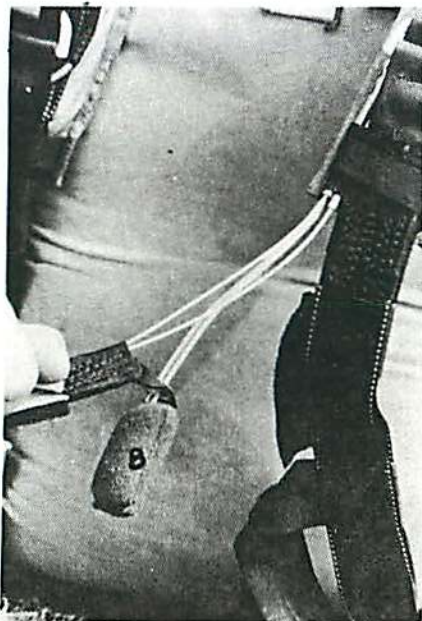
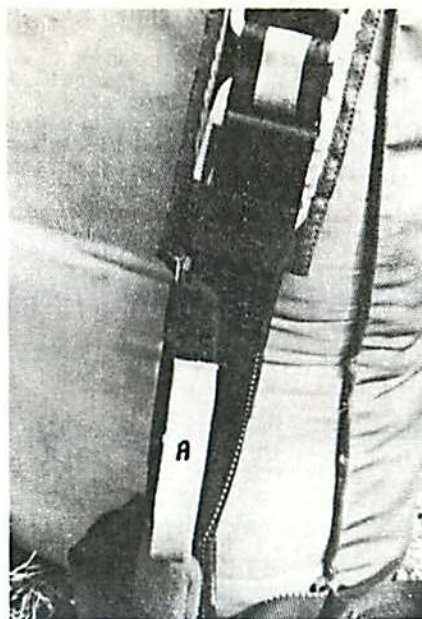
På øverste bilde til høyre er cutaway-håndtaket merket "A" og er velcro-festet til venstre skulderstropp på undersiden av det nye kvikk-lås systemet.

På bildet under ser vi systemet aktivert. Reservehåndtaket, som også er velcrofestet, er her merket "B". Drar vi nå "A"-håndtaket enda lengre ut, vil denne igjen dra med seg "B"-håndtaket, og reserven kommer.

Apropos nytt utstyr; bekymringsfulle røster har latt seg høre i USA over de mange fatale ulykker forbundet med "Hand-deployed" systemet. (Ikke å forveksle med pull-out).

I løpet av 14 måneder er 17 hoppere omkommet som en direkte følge av at de har anvendt "hand-deployed". Det mest bekymringsfulle er at de fleste har vært erfarne hoppere. Piloten med den lange lina har da tullet seg rundt et eller annet, med fatale følger.....

TEKST OG FOTO: BERNARD D. LYG

Frosk - stillingen:

Frosk-stillingen er en avslappet modifisert X-stilling, der vi ikke behøver å anstrenge oss med å presse med sval rygg. Beina er bøyd ved knæene og danner en U. Likeledes er armene bøyd ved albue og danner også en U. Se fig 1a. Dette er den vanligste "avanserte" stillingen som danner grunnlag for andre fritt fall-manøvre.

For å øve på frosk-stillingen starter vi i vanlig X, slapper mere av i kroppen, samtidig som

vi bøyer armene ved albue og beina ved knæene. Prøv deg gradvis frem og husk hele tiden på å beholde symetrien om lengdeaksen, dvs. venstre arm og legg skal bøyes like mye som høyre arm og legg. Du vil ikke kunne se beina, men begge armene kan du se i øyekrokene. Dersom du faller fullt avslappet i terminalhastighet vil kroppen naturlig innta frosk-stillingen.

Ved å trekke armer og bein enda nærmere kroppen vil du kunne modifisere frosk-stillingen til det vi kaller tett frosk. Den minskede luftmotstanden gjør nå at fallhastigheten øker uten at du dermed stupet nedover i delta. Den motsatte stillingen, kjent som "edderkopp" stillingen, brukes til å bremse opp fall-hastigheten, og oppnås ved å spre ut i full X-stilling, men denne gangen ved å skyte ryggen oppover som om du lå oppå en stor rund ball. "Tett frosk" og "edderkopp" stillingene er derfor hyppig anvendte RW-fallstillinger. De tillater deg å regulere gjennomsynkningen i forhold til andre hoppere uten å skape uønsket horisontal forflytning i rommet. I en tett frosk stilling blir stabilitetskontrollen vanskeligere. Ballanseringen blir her oppnådd ved håndflate-bevegelser. Du trenger en del hopp for å lære å beherske denne stillingen.

Ryggen mot bakken:

Stabil "rygg-mot-bakke" stilling er ikke så veldig anvendbar bortsett fra i treningssøymed. Å gå rundt på rygg og så tilbake til normal X-stilling vil gi deg selvtilitt med henblikk på en eventuell uønsket rygg posisjon. Du vil da vite at du er i stand til å komme deg tilbake til X-stilling, og igjen få bakken i visuell kontakt.

Enkleste måte å gå over på rygg er ved å gjennomføre en halv roll. (Dette

Fig 1a. FROSK-STILLINGEN

Chet Poland, som vi ser her avbildet under VM i Zagreb, er født i Main den 23. januar 1902.
Foto: Bernard D. Lyng

Skulle du noeengang få anledning til å være tilstede under en fallskjerm VM, det være seg KW eller stil/pres, så vil du helt sikkert treffe en alle tiders kar ved navn Chet Poland. Han er ingen hvem som helst denne 76 år gamle fallskjermfilosofen. Han er faktisk en del av VM, og VM betyr fantastisk mye for ham.

Siden han ble pensjonert, dvs de siste 11 år, så har han vært tilstede på alle større fallskjermmesterskap i USA, og samtlige VM enten det er arrangert i Australia eller Jugoslavia.

Hvert år selger Chet fallskjerm Smykker for flere tusen kroner. Disse pengene går i sin helhet til det amerikanske VM-laget.

Hvorfor er det at Chet føler seg så knyttet til dette spesielle miljøet? Vi må gå tilbake til 4. juli 1931 under et stort flyshow i Main, USA.

En canadier ved navn Bud Rogers som etter sigende skulle hoppe ut i fallskjerm hadde ikke møtt opp

Legendariske CHET POLAND snr.

etter planen, og den daværende lastebilsjåføren Chet Poland meldte seg straks til stand-inn. Ikke hadde han fløyet tidligere, og ikke hadde han sett en fallskjerm. Men han hadde hørt om den kjente hoppersken Ann Harding som var knyttet til showet, og kunne en jente hoppe så kunne også han!

Som sagt så gjort. Chet forlot dobbeldekkeren i 2300 fots høyde på sitt livs første hopp som att på til var fritt fall uten reserveskjerm! Man brukte rett og slett ikke reserve i den tiden.

Dette vellykkede oppvisningshoppet brakte Chet inn som fast hopper ved flyshowet. Over en periode på 5 år gjennomførte nå Chet over 200 oppvisningshopp uten alvorlige problemer. Sammen med Ann Harding gjennomførte han "pull-offs" fra dobbeldekkerens vinger, både i lav og stor høyde. Flygeren i denne perioden het Arthur Lindsey Romain, og er idag ansatt i FAA administrasjonen der han representerer Hawaii.

I 1940 var det slutt på moroa. Chet måtte ut i krigen for å sloss. Så hjem

Du bruker høyde hurtigere også, så du må følge ekstra godt med på høydemåleren.

En skikkelig tett delta er virkelig moro; du føler hastighetsøkningen når luftstrømmen foran deg begynner å rive i hoppdressen!

Når du er erfaren nok så prøv dette hoppet for å ha det moro: - gå ut fra staget i stående stilling med beina strake og litt fra hverandre, og armene ned langs siden. Det er som om du frigjør en stupbombe i opptrekket. Gradvis så stuper du fremover og begynner å aksellerere. Etter ca 20 sekunder har du oppnådd delta-terminalhastighet, og det kan du virkelig føle!

I neste artikkel i denne serien vi utforske vertikal/horisontal flukt og fritt fall akrobatikk.

DELTA-STILLINGEN Fig 1d. ARMER OG BEIN KAN HER TABS LITT UT FOR Å ØKE KONTROLLMULIGHETEN AV SVEVET...

ABOUT THE AUTHOR

Dan Poynter is a licensed pilot, rated for both powered airplanes and gliders, an expert parachutist with all the highest licenses and ratings and a licensed master parachute rigger who began his aviation career in 1962 when he made his first jump while attending law school. In his fifteen year, 1,200 jump career he has been responsible for numerous notable equipment advances (some patented) and, perhaps even more important, the dissemination of an incredible amount of parachuting information. Many of his jumps were made to test reserve canopies, gliding wings and other deceleration devices.

He has been a member of the USPA Board of Directors since 1966 and has served as Chairman of the Safety and Training Committee, a member of the Executive Committee, as Secretary and as Chairman of the Board. He served as Equipment Inspector at the U.S. National Parachuting Championships for ten straight years while often also taking part as a competitor, training judge or President of the Jury. In 1969, he established a parachute rigging school which became world famous; much of the material in this book was developed there. He has been an Instructor/Examiner since 1964.

Gliding canopies led him to rigid gliding devices and into hang gliding; he's written four books on the subject. Appointed Flight Examiner by the U.S. Hang Gliding Association, he serves on the Board of Directors.

In 1977, after two terms as President, he was elected President d'Honneur of the Commission Internationale de Vol Libre (Hang Gliding) of the Fédération Aéronautique Internationale, the world body which governs aviation competition and records. He is also the U.S. alternate delegate to the Commission Internationale De Parachutisme.

Dan was the founder and ten year editor of *The Spotter*, parachuting's newsmagazine, his articles have been published in numerous periodicals in both the U.S. and abroad and he is probably best known for his column in *Parachutist* magazine, entitled Parachuting Poynters, which has appeared since 1963. Dan is one of sport parachuting's most experienced and respected leaders.

2 RETTERS MIDGAG-BAR-DANS-OSV
INNBYDELSEN FINNER DU PÅ SIDE 36.
PÅMELDING NAK INNEN 24. NOVEMBER.
SAMMEN HELT TIL KL. 0400 OM MORGEN
PÅ JUBILEUMSFESTEN. DER KAN VI JUB
HAR DU VETTER I BEHOLD SA MELD DE
STØTT OPP OM F/NLTS 15ÅRS JUBILEU
NB! NB! NB! NB! NB! NB! NB!

Det går sterke rykter at vår engelske venn PETER CONNELL skal gjøre skikkelige nordmann av seg og flytte hit for godt! Ryktene sier at Peter skal etablere seg som yrkesflyger. Peter er med tiden blitt en av de fast etablerte innen norsk fallskjermport. Vi ønsker ham velkommen som nordmann!

RESULTATER KOMBINERT KLASSE II:	
1	U.E. NORDSKOG
2	M. HESKJØ
3	O. THORSEN
4	Y. BREEN
5	J. M. HOVLAND
6	R. NORDHEIM
7	O. BREIVIK
8	B.S. BØE
9	I. M. OLSEN
	IKAROS PSK
	NTH PSK
	VESTERÅLEN PSK
	TRØMS PSK

RESULTATER KOMBINERT KLASSE II:

9.	B.S.BØE	20,0	20,0	20,0	54,1
8.	I.M.OLSEN	15,5	14,8	15,6	45,9
7.	O.BREIVIK	10,9	11,2	11,2	42,1
6.	J.H.HOVLAND	11,0	12,3	11,0	34,3
5.	U.BREEN	9,6	13,3	11,1	34,0
4.	U.E.NORRSKOG	10,4	11,0	12,0	33,4
3.	M.HESKJÆ	9,8	8,5	9,5	27,8
2.	O.THORSEN	9,4	8,3	8,5	26,2
1.	R.NORDHEIM	8,3	9,0	8,9	26,2

RESULTATER STIL KLASSE II:

16.	I.M.OISEN	IKAROS FSK	9,20	10,91	15,00	20,00	55,11
15.	E.SOLDAL	BERGEN FSK	14,39	20,00	10,54	20,00	49,82
14.	R.NORDHEIM	THOMS FSK	8,41	9,45	8,04	20,00	45,90
13.	O.BREVIK	VESTERÅLEN FSK	10,84	4,60	3,81	20,00	39,25
12.	J.HAUGLAND	BERGEN FSK	20,00	2,80	2,28	8,44	33,52
11.	B.S.BØE	NTH FSK	4,48	4,70	3,62	20,00	32,80
10.	O.THORSEN	STAVANGER FSK	4,05	20,00	0,46	4,58	29,09
9.	Ø.HORNSETH	OSLO FSK	14,32	23,37	1,06	10,16	28,91
8.	F.STRAND	BERGEN FSK	2,15	0,33	20,0	5,16	27,64
7.	O.HAGVALSTAD	STAVANGER FSK	0,85	3,99	14,18	6,23	25,25
6.	M.HESKJÆ	STAVANGER FSK	5,60	6,00	5,42	5,34	22,36
5.	A.ÅRSTAD	STAVANGER FSK	0,81	1,68	7,99	9,28	19,76
4.	J.H.HOVLAND	STAVANGER FSK	2,97	2,25	4,89	0,28	10,39
3.	A.CORNELIUSSEN	OSLO FSK	0,26	3,50	0,15	5,86	9,77
2.	U.B.NORDSKOG	KJEVIK FSK	4,59	0,20	1,75	1,55	8,09
1.	BREEN	DRAMMEN FSK	1,67	0,66	3,03	0,92	6,28

RESULTATER INDIVIDUELT PRESTISJON KLASSE II:

Det gjælder Friit Fall 1978:

VER MED OG VÆR NYE ABONNENTER DU OGSÅ! KLUBBENE VIL FÅ TILSINDT GJØRANK-
ELLER I NESTE NR.

12.	NIMBUS	20,71	30,0	30,0	30,0	13,90	94,61
11.	DAMEIAGET	10,98	21,08	13,86	15,17	61,09	
10.	KRISTIANSAKD FSK	8,49	14,37	14,40	22,51	59,77	
9.	STAVANGER FSK III	5,09	13,39	13,66	16,59	54,73	
8.	THOMS FSK II	4,98	20,39	7,33	21,28	53,98	
7.	STAVANGER FSK II	6,93	15,48	9,32	17,60	49,33	
6.	BODØ FSK	8,85	0,07	3,74	10,33	22,99	
5.	DRAMMEN FSK	4,92	6,44	5,74	2,02	18,92	
4.	NTH FSK	3,01	3,01	4,22	3,94	14,18	
3.	THOMS FSK, THØEN, PETERSEN, LANDAU	0,60	0,91	0,65	3,28	5,44	
2.	OSLO FSK, STENHAUG, SPENSAAS, JOHANSEN	1,16	2,98	0,35	0,32	4,69	
1.	STAVANGER FSK, SØTBERG, THOMSEN, FRØILAND	0,06	0,32	0,53	1,11	2,02	

LAGPRESISION:

8	DE OVERVINDENDEGE... MONSEN, MYHRE, HAGEN	1-1-1-0
7	SANDFORD STREHUS SUPPOTTER TEAM, BERGAN, HUSBY, BJELAND	1-1-1-1
6	NONE CONTACT... HANSEN, BERG	1-1-1-1
5	LURVEJENGEN... HEDLAND, HOLTAND, ARSTAD	2-1-1-1
4	SPINNING WHEEL... KLEPPAN, MOLLER, OLSEN	1-1-2-2
3	RIKENE... I. FALCK, LANDVAD, ROKSTAD/PETERSEN	2-2-2-1
2	BKUSKOMANIER... NYSSJØMOEN, ØIEN, ANDRESEN	2-6-4-3
1	AKS TILTRAFS... FALCK, HOGSTAD, LANGELAND	4-5-3-3

3-MANN'S SEK VENS:

1	ORTGO.....PAULSHUS,THEORESEN,CORNELI,ADOLFSTAD:	3-5-2-4-4-3-3
2	TOO CLOSE TO TRACK.....LAHSEN,HANSEN,FRISAR,ARNEBERG:	3-5-2-4-4-3-3
3	SUR NEDBØR.....MOEN,ANDREASSEN,HEEN,FURNESVIK:	2-4-2-4-1-3
4	LOST IN SPACE.....NESS,STENNAUG,KANE,OLSEN:	1-4-2-3-3-2
5	TEAN ACCIDENT.....THØRN,HAUGEN,AUNE,HANSEN:	1-3-1-3-0-1
6	THE MUPHET SHOW.....HELGESRUD,SØBERG,HANSEN,THOMAS:	1-1-1-2-1-1

4-MANN'S SEKVENIS:

1.	KIRSTI SKANCKE SVENSSON	IKAROS	5
2.	ANNE GRAYTHE	OSLO	5
3.	GERD ELY NAAS	SFSK	25
4.	GUNN KRISTIANSEN	KFSK	34
5.	KRISTIN SAKSEN	OSLO	41

RESULTATER DAMER KOMBINERT:

2.	ANNE GRAYHE	OPSK	11,3	11,6	10,9	33,8
3.	KIRSTI SKANCKE SVENSSON		12,7	11,6	10,4	34,7
5.	GERD EYV NAAS	SPSK	14,3	13,2	20,0	47,5
4.	KRISTIN SAKSEN	OPSK	20,0	16,9	14,4	51,3
5.	GUNN KRISTIANSEN	KPSK	15,8	20,0	20,0	55,8

RESULTATER DAMER STILL:

5.	KIRSTEN S. SVENSSON	IKAROS	5,06	2,73	0,96	5,71	12,46
2.	ANNE GRYPHE	OPSK	5,50	7,24	0,02	1,01	13,78
3.	GUNN KRISTIANSEN	KFSK	7,--	10,76	2,05	6,74	39,55
4.	GERD EIV NAAS	SFSK	7,61	--	7,90	6,23	41,74
5.	KIRSTEN SAKSEN	OPSK	--	--	2,08	5,04	47,12

RESULTATER DAMER, INDIVIDUELT PRESISJON:

:LOL

NORGESMESTERSKAPET

Driftspoolen for Østlandets fallskjermklubber hadde også i år påtatt seg arrangementet av NM, som nå for tredje gang på rad ble avviklet på Torp Flystasjon ved Sandefjord.

Det var lenge uvisst om det i det hele tatt skulle bli et norgesmesterskap på Torp i år, de fleste kjenner vel til de store vanskeligheter Norges Luftsportsforbund har hatt i forbindelse med vår aktivitet på Torp. Klager fra grunneiere rundt flyplassen og protester og underskriftskampanje mot fallskjermflygingen, utallige innlegg i pressen og debatter og vedtak i Sandefjords bystyre med en anmodning til de militære myndigheter om at hopping ikke skulle tillates, har preget månedene og ukene før NM.

Norgesmesterskapet ble derfor planlagt på kort varsel og gjennomført ved at stevneleder, leirsjef, dommere og funksjonærer brukte sine evner til å improvisere. Kort sagt kan man si at de lyktes over all forventning. Det var ingen enkel oppgave å avvikle arrangementet etter at hoppfeltet ifølge den nye avtalen som er inngått mellom Forsvarsdepartementet og Norges Luftsportsforbund, er flyttet over til den militære delen av flystasjonen, på østsiden av rullebanen.

Stevneleder for NM var Stål Svenning, og han gjorde en god innsats. Fra funksjonærstaben må spesielt nevnes Erling Broch-Svensson fra IKAROS og leirsjef Runar Krøs, Drammen Fallskjermklubb.

En av de meget positive sider ved dette NM var den gode omtale og dekning mesterskapet fikk i blant annet den lokale presse. Sandefjords Blad og Tønsberg Blad brakte hele tiden aktuelle reportasjer fra NM og også omtale av fallskjermporten generelt. Dette skyldtes blant annet stevnelederens initiativ og forståelse for hvor viktig det er å benytte seg av avisene for å presentere oss for publikum.

Stasjonens militære myndigheter takkes herved for en positiv holdning til arrangementet. Det var nok mange konkurransedeltagere som satte pris på å få bo i militære brakker med dusj, vaskerom og et større oppholdsrom.

Til slutt takkes Sandefjord Lufthavn ved sjefsflygeleder A. J. Eilertsen for den velvilje bemanningen i tårnet ydet oss under NM og for en fin forståelse for fallskjermhoppingen generelt. I et intervju i Sandefjords Blad torsdag den 20. juli sier Eilertsen at «Vi ser utelukkende positivt på fallskjermhoppingen ved Torp flyplass, selv om vi innser at støyen kan være et problem for noen. Jeg ser det imidlertid slik at fallskjermporten er kommet til landet for å bli, og det er helt på det rene at Torp egner seg ypperlig til slik virksomhet, nettopp fordi vi hverken har ruteflyvning eller chartertrafikk av betydning».

TORP 1978

GUNNAR THOMSEN INN FOR LANDING
FOTO: OLAF OLSEN

DE PROBLEMER SOM OPPSTOD I FORBINDELSE MED TORP SAKEN ER STORT SETT LØST. MEN DET HAR KOSTET ATSKILLIG MED PENGER OG FORHANDLINGER. TORP KAN IKKE LENGER BARE BETRAKTES SOM ET HOPPFELT FOR ØSTLANDSKLUBBENE. DET VILLE DERFOR VÆRE NATURLIG AT F/NLF TOK PÅ SEG EN DEL AV FLYTTEOMKOSTNING-

TIL SALGS

TIL SALGS

VERDENS BESTE RUNDKALOTT!!!

UT-15, rød, gul og blå, med strømpe, piloter, rød Minisystem container og seletøy til salgs. Utstyret har ikke mere enn ca 110 hopp. Henvendelse: PÅL BERGAN, OVENBAKKEN 50E, 1345 ØSTERÅS Tlf. 02-170402.

US PAP, 60 hopp, samt TRI CONICAL reserve og SUPERPRO seletøy billig til salgs. Henvendelse: TORGEIR YGGESETH, LUFTRIKSKOLEN, 7000 TRONDHEIM. Telf. 075-28820 linje 346.

1 stk SST seletøy samt 1 stk rød-kvit CLOUD m/riefing system, 1 stk PARAPOIL 7 CELL selges. Henvendelse: PETER KLEPPAN, LVA/E, BODIN LEIR, 8000 BODØ.

STRATO CLOUD Rød, hvit og blå. Ca 100 hopp-blå Starlight-tandem rigg og en 73-mod 24 fots tri-vent for henholdsvis Kr.4300,- kr.1200,- og kr.1100,-. Henvendelse JAN-ARILD RØED, Elverum Lærerskole, 2400 Elverum. Eller beskjed over 064-11201.

Gamle "Fritt - Fall"!

Fritt-Fall kom for første gang ut sommeren 1973. En del av opplagene er utsolgt, men enda har vi et begrenset antall av følgende nummer:

Nr.4-74, Nr. 1,2,3 og 4-75, Nr. 2,3 og 4-76, Nr. 1,2,3 og 4-77.

Hvert blad koster kr.5,- og kan fås ved at du SENDER INN ET POSTGIROBLANKETT MED RIKTIG BELØP TIL FFs RED. Husk å fylle ut blanketten riktig!

Om noen år vil en gammel Fritt Fall være like mye verdt som en ny Strat Cloud. Heng i og kjøp for det er for sent!

1 stk. CLASSIFIER HAND DEPLOY m/STRATO FLYER og 26 fots LOPO reserve, 15 hopp! samt 1 stk CONDOR m/STRATO STAR og 26 fots LOPO reserve, 60 hopp, selges MEGET RIMELIG!! Telf: STÅL SVENNING 02-228310 (arb.)

Sikkerhetsproblemer er årsaken:

NTH får ikke bruke Værnes

NTH Seilfly og fallskjermklubb får ikke lenger bruke Værnes flyplass. Flystasjonens ledelse har likevel gitt tillatelse til at fallskjermhopperne får bruke Hellfjæra, mens seilflyverne må se seg om etter andre områder til sin aktivitet.

- Det er sikrings- og kontrollproblemer som

har gjort at vi har måttet bestemme oss for dette, sier stasjonssjefene, oberstløytnant Gunnar Wergeland.

Vi må ta hensyn til våre egne problemer i denne saken, selv om vi ser luftsport som svært positiv. Vi har hatt tilfeller der fallskjermhopperne etter landing har

sittet og røkt så å si oppå brennstofflagere. Derfor har vi nå sagt at fallskjermhopperne kan få bruke Hellfjæra, men at de ikke kan hoppe over stasjonen.

- Når det gjelder seilflyverne, så er det også sikkerhetsgrunner til at vi nekter dem adgang. Disse dras opp

med motorfly. Vi har sett flere eksempler på at sleperen har dinglet etter fly rett over hus-takene i Stjørdal sentrum.

Vi håper det kan lykkes NTH å finne steder der de kan drive luftsport, der sikkerhetsproblemene ikke er slik som på Værnes, sier Wergeland.

Fig 1b. RYGG-STILLINGEN. LEGG MERKE TIL AT DET ER DET SAMME SOM EN REVERSERT X-STILL.

Fig 1c. DERSOM DU BØYER I HOFTA INNTAR DU RYGGSTILLING.

skal vi komme nærmere inn på i en senere artikkel i denne serien) og den er enkel å opprettholde ved en motsatt X-stilling. Se fig 1b. Du vil nå være i stand til å se både armer og bein.

For å komme tilbake til normal X, kan du presse ut i full X med god svai i ryggen, men dette tar litt tid. Du kan gjøre halv salto fram eller tilbake noe som igjen betyr at du må beherske salto-teknikken. Den enkleste måten er en ny halv roll.

Forresten, når du ligger med ryggen mot bakken så stol ikke for mye på høydemåleren, særlig visst den er montert på brystet. Den befinner seg da i et delvis vakum-område og vil ikke vise korrekte høyder.

Delta - stillingen

Dette er en stabil fritt fall stilling med hodet ned som resulterer i en atskillig høyere fall-hastighet.

Stillingen er normalt brukt i RW-hopping for å "komme ned" til de andre. Armene er her langs kroppen og manuvreringen skjer ved bevegelser av skuldrene, hendene og/eller beina. Beina og armene kan være litt ut til siden, eller tettere sammen.

Høyde og hastighet er to ting vi må passe på i delta-stillingen. Du kan aksellerere fra 50 m/sek (115 mph) i X-stilling til ca. 85 m/sek (190 mph) i delta.

Denne store hastigheten, samt hode-ned stillingen kan få åpningssjokket til å bli noe du kommer til å huske lenge. Derfor må du "flare" ut i full X for å redusere fallhastigheten før du åpner hovedskjermen.

for å kjøre lastebil igjen, så ut i Korea-krigen. Vi hører ikke mere til Chet før under VM i 1967 i Orange, Mass. Chet er nå 65 år gammel. Ikke desto mindre seler han på en gammel rundkalott og hopper igjen! Og idag møter vi ham altså i Zagreb, 76 år gammel, og still going strong... Vi må forresten ikke underslå at Chet også er litt av en fly-pioner; han fløy nemlig solo etter bare 2 timer og 20 minutters instruksjon. I løpet av de hektiske 30 årene da han dro rundt og holdt hopp-oppvisninger, så han seg tid til å opparbeide 240 flytimer solo med dobbeltdekker. Han opplevde 3 flystyrt og tilbrakte ialt 11 måneder på sykehus. Litt av en kar!! D-43.

UNDER VM I ZAGREB VAR DET FÅ AV GUTTA PÅ LAGET SOM JOBBET SÅ MYE SOM DOMMERNE VÅRE. HER ER DE I AKSJON: ØVERST SER VI KJELL GRANBAKKEN SJEKKE DEN ELEKTRISKE DISK ETTER EN ØST-EUROPEISK DEAD CENTER. NEDERSTE BILDET VISER DOMMERKOLLEGA HERLEIF SVENDSEN. HERLEIF FIKK ÆREN AV Å REPRESENTERE NORGE I FLAGGDEMOEN UNDER ÅPNINGSERMONI-EN. Foto: B.D. Iyng.

Stabilitet og kroppstillinger.

AV
DAN POYNTER

CIRKA EN TREDJEDEL AV VÅR LESEKRETS ER ELEVER MED MINDRE ENN ETT ÅRS HOPP-ERFARING. HOVEDINNHALDET I FRITT FALL ER NATURLIG NOK DOMINERT AV INTERESSEOMRÅDET TIL DE MER ERFAARNE HOPPERNE. NÅ HAR VI IMIDLERTID VÆRT SA HELDIG Å FÅ EN SERIE ARTIKKLER FRA DEN KJENTE AMERIKANSKE HOPPINSTRUKTØREN DAN POYNTER, BEREGNET PÅ DEN MINDRE HOPP-ERFAARNE LESEKRETSEN. ARTIKLENE BLIR NUMMERERT FRA 1 TIL 16 OG DANNER EN NATURLIG SAMMENHENG. SKULLE DE AVVIKE STERKT FRA VÅR EGEN OPPLÆRING VIL DETTE BLI KOMMENTERT AV RED. UANSETT VIL DE VÆRE ET GODT KUNNSKAPS-SUPPLEMENT TIL VÅRE ELEVER.

THIS ARTICLE
IS NUMBER **1**
OF A STUDENT SERIES

Stabilitet har vi oppnådd når påvirkende krefter er i ballanse. En slik situasjon har du i en bestemt fallstilling (f.eks. ansiktet mot bakken) når du ikke hele tiden må korrigere. Du er avslappet, rolig og roterer ikke rundt noen akse. På grunn av fordelingen av kroppsvekten og fallskjermvekten er det umulig å utføre stabilt fritt fall i den så kjente stående stillingen. Vi må derfor finne en alternativ avslappet fallstilling. Den kjenner vi nå som den normale X-stillingen hvor vi ligger med magen og ansiktet mot bakken under oss. En slik stilling gir deg god utsikt i alle retninger, og du har virkelig følelse av å fly som "supermann".

Over en lengre fallperiode er det kun sittestilling med ryggen mot bakken, og delta-stillingen der vi går mere i stup, at vi kunne oppnå skikkelig stabilitet, men det er innlysende at disse i det lange løp ikke er så tilfredsstillende som normal X-stilling. Ved å bruke bryst, armer og ben som kontrollflater kan du i X-stillingen gjøre nesten alt det et fly kan gjøre bortsett fra å stige oppover...

Siden vi nå forsøker å lære stabilitet, må vi nevne at vi selv i X-stilling kan komme ut i ustabile forhold: vipping opp og ned om tyngdepunktet (overstabilitet) kan korrigeres ved å innta en mer avslappet X-stilling der vi symetrisk forrandrer litt på ben og armstillingen. En slik overstabilitet skjer ikke ofte, men det er godt å vite om at det kan oppstå.

Ukontrollerte svinger, sakte eller hurtige, er forårsaket av usymetri med hensyn til arm og ben-stillingen og/eller skjev kroppstilling. De fleste elever aner ikke hvordan ben-stillingen er i og med at de ikke kan se beina. Symmetri om kroppsaksen er en betingelse for å unngå uønsket rotasjon.

Har du en mindre ustabilitet i god fritt fall høyde, så prøv å korriger. Er du ustabil i trekkhøyde, så trekk uansett! Det er selvsagt best å være stabil idet du trekker, men du skal trekke i trekkhøyde. Tiden løper fort fra deg når du passerer trekkhøyden i fritt fall. Selv om ustabilitet i trekkøyeblikket forårsaker en feilfunksjon blir allikevel fallhastigheten redusert betraktelig og du får tid til å gjennomføre nødvendige nødprosedyrer.

Smånytt fra England

Av
Doug Peacock

Smånytt fra engelsk hoppmiljø vil på nytt bli å finne i Fritt-Fall. En av Englands mest kjente fallskjermhoppere, DOUG PEACOCK, skal stå for innleggene. Idag er Doug ansatt på heltid i BPA som "National Coach & Safety Officer". Doug er en av Englands eldste veteraner all den tid han er medlem nr 25 i BPA, og har over 2700 hopp. Som yrkesmilitær var han bl.a. kameraman i de berømte "Falcons" i 1970 og 71. I 1968 var han med og erobret bronsemedaljen i lagpresisjon under VM i Graz. I flere år har han vært styremedlem i BPA og pr idag er han kvalifisert FAI-dommer. Doug er en fantastisk sympatisk kar og det blir svært hyggelig å ha ham som fast medarbeider i Fritt-Fall....

Fra omkring 1974 har klubbene i England satset mer og mer på "bag deployed static lines parachute" pga de innebyggede faremomenter for feilfunksjon på hovedskjermen dersom eleven får et ustabilt avsprang. Det vi først har forstått i den senere tid er at vi har beveget oss inn i et spill der lengden på static-lina, flyets hastighet i utsprangøyeblikket, og flyhøyden er blitt atskillig mer kritisk en vi først antok. Sakens alvor kom for dagen i juni 75 da en C-206 ble påført store og betydlige haleskader under bruk av nevnte åpningssystem. Modifikasjoner måtte til, og jeg var selv med på prosjektet, der vi bl.a. filmet åpninger fra et følge-fly.

Vi begynte med standard "bag deployment" systemet og fant at klaringen mellom flyets hale og kalotten varierte mellom 45 og 65 cm, noe som selvfølgelig var alt for lite og uakseptabelt. Vi modifiserte "mouthlock-systemet" på baggene og introduserte nytt "center-base" (10Q1b). Resultatet var en klaring på hele 2,5 til 3 meter! De gamle prototype-baggene begynte nå å revne, så disse måtte da forsterkes. Vi er enda ikke kommet til veis ende i prosjektet, men konklusjonene hittil er entydige: bag deployment systemet er langt sikkrere enn det gamle tradisjonelle strømpe/pilotskjerm-systemet.

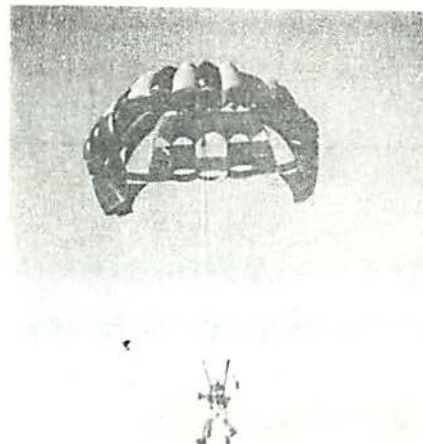
RED: Vi har mottatt et ganske stort og teknisk innviklet skriv om dette emnet som i sin helhet vil bli videresendt til vår egen fagkomite. Det har spesiell interesse da det i den senere tid har vært en del røster for å innføre dette åpningssystemet her i landet. Det er jo momenter som angår elevenes sikkerhet.

F-NLfs PLAKATER !

BLI FALLSKJERM-
HOPPER !

← SORT-HVITT PLAKAT SOM VISER
HVILKEN FANTASTISK GLEDE DET ER Å
BEHERSKE DET FRIE FALLET! PLAKATEN
ER I A3 (2x4) FORMAT OG HAR ET
HVITT FELT I MIDTEN FOR TEKSTING.
DE FINE BILDENE ER TATT AV LARS
THOEN.

FARGE-PLAKAT!! LARSG FELL-
SKJERMHOPPER LUKKES VEL SÅNNER GODT AV
DETTE FARGE-BILDET I A3 FORMAT. AT
HOPPEREN HAR RW-DRESS FÅR STÅ SIN
PRØVE. BILDET ER TATT AV EINAR
LUNDLIE.
DENNE PLAKATEN HAR ET HVITT FELT NED-
ERST FOR EVENTUELL TEKSTING.

KUN KR.3,- PR. PLAKAT !

AT KLUBBENE HAR MANGLET ET BRUKBART TILBUD NÅR DET GJELDER PLAKATER FOR
Å KUNNGJØRE KURS C.L., VET VI ALLE. DET HAR NEMLIG VÆRT ET ØKONOMISK
SPØRSMÅL. FRITT-FALL MENER Å HA LØST PROBLEMET VED PRODUKSJONEN AV
DISSE TO PLAKAT-TYPENE. DE ER SLETTES IKKE FULLKOMNE, MEN BRUKT PARVIS,
DVS. EN FARGE OG EN SORT-HVITT SAMMEN, SÅ DANNER DE ET BRUKBART PR-
OPPLEGG VED KUNNGJØRING AV ELEV-KURS, FOREDRAG, UTSTILLINGER, KUNNGJØR-
ING OM KONKURRANSER OSV. ALLEREDE IDAG HAR VI SOLGT UT HALVE BEHOLD-
NINGEN! IKKE SÅ RART NÅR VI TENKER PÅ AT PRISEN KUN ER KR.3,- PR. STK!

VED BESTILLING: SEND POSTGIROBLANKETT MED NØDVENDIG BELØP TIL FRITT-FALL
HERNESVEIEN 29, 8000 BODØ.

NR! NR! NR! NR!

Minste bestilling: 10 stk.

BILDE NR.6: FEMMEREN ER
ET FAKTUM! HER HAR FOTO-
GRAF "LAFFEN" GÅTT INN
I STJERNA.
IMOT SEG HAR HAN EN
SMILENDE PÅL BERGAN TIL
VENSTRE OG DEAN WESTGAAR
TIL HØYRE.

LITT OM FOTOGRAFEN:
OLAF OLSEN, HETER HAN,
OG BEGYNTE SIN HOPPKARI-
ERE SOM GRENADER PÅ
FALLSKJERMJÆGERSKOLEN I
1967. ETTER 80 STK
T-10 HOPP SLO HAN TIL
SOM SIVIL HOPPER. HAN
BERER TITELEN RW-VETERAN
MED RETTE. HAN HAR DEL-
TATT I ALLE FØRSTEGANGS
FORMASJONER I RW FRA
4ER TIL 14-MANNS!!!
I TILLEGG HAR HAN VÆRT
MED PÅ DE FLESTE NORGE-
SATTE NORDISKE REKORDER.
LANDSLAG HOPPER ER HAN
OGSA, MED DELTAGELSE I
71, 73, 74 og 75.

OLAF INNEHAR FØLGENDE
SERTIFIKATER:
D-24, II-7, Demo lissens,
SCR 2510, SCS 947 og
CGE 308.

IDAG HAR HAN OVER 1200
HOPP OG ER STILL GOING
STRONG!

RESULTATER DAMER KOMBINERT:

1. C. STEARNS	USA
2. A. SVACKO	URS
3. N. SERGEJEVA	URS
39. S. STRØMBLAD	SWE

DAMER, STIL:

1. C. STEARNS	USA
2. I. WALKHOFF	GDR
3. M. KOSTINA	URS
52. S. STRØMBLAD	SWE

DAMER, PRECISION:

1. J. SMITH	GBR	0,00
2. C. STEARNS	USA	0,02
3. N. SERGEJEVA	URS	0,06
10. S. STRØMBLAD	SWE	0,46

DAMER, LAG PRECISION:

1. USA	0,51
2. SOVJET	1,48
3. TJEKOSLOVAKIA	2,11
4. POLEN	3,30
5. FRANKRIKE	3,62
6. ØST TYSKLAND	3,88

NASJONSKONKURRANSE, DAMER:

1. SOVJET	576
2. USA	706
3. ØST TYSKLAND	1876
4. TJEKOSLOVAKIA	3440
5. CANADA	4389
6. POLEN	8217

NASJONSKONKURRANSE, HERRER:

1. ØST TYSKLAND	618
2. SOVJET	1300
3. VEST TYSKLAND	5941
4. USA	6515
5. TJEKOSLOVAKIA	7073
6. UNGARN	10357

Øverst til venstre ser vi en del av det norske pres laget vente på tur. Fra v: Svein Johansen, Knut Sætre, og sovende Tom Skogsberg

At humøret var på topp hele tiden i den norske leiren skyldes ikke minst disse to hurragutter: Roar Frøiland og Gunnar Thomsen SESK...

Stål Svenning gjorde en fin-fin jobb som lagleder.

FALLSKJERMHOPPING

For andre gang i løpet av kort tid har en fallskjerm sviktet under hopning på Bardufoss. Den første gangen ble hopperen slått ihel mot bakken. Den andre gangen - siste helg - var det med nød og neppe at en reserveskjerm åpnet seg. Denne reserveskjermen sammen med det faktum at hopperen havnet i et myrthull reddet liv denne gangen.

Fallskjermhopping er en aktivitet for unodne mennesker i psykisk ubalanse. Kan hoppingen ha noen virkning som terapi har den i sin berettigelse. Noen andre fortrinns eller fordeler ved fall-

skjermhopping finnes ikke. Denne utvekt har noe av den samme funksjon på bruk-og-kast samfunnet som gladiatorkamper dyr/menneske eller fyrteknik i mer primitive kulturer.

-En kan si at mye av dagens toppidrett eller former for idrett (kfr. "motor-sporten") er fullstendig absurd. Det forhindrer ikke at fallskjermhopping synes å ta prisen. Av en eller annen sedon grunn anses det døftig blandt ubefattede sjeler å hoppe ut i laue lufta uten annet mellom seg sjøl og døden enn en tynn nylonklær. men det finnes betydelig mer intelligente

måter å oppdage seg sjøl på. Måter som ikke skader andre mennesker i samme grad.

Avisene skriver ikke om sjel-mord. Nærmiljøer som danner grunnlaget for sjel-mord trenger alle former for beskyttelse, hjelp og behandling. -Vi heller til den oppfatning at massedøda ikke burde omfatte fallskjermhopping eller dødsklær i denne forbindelse heller. Det miljø som omgir disse aktiviteter bør ikke gis denne form for stimulans. -Vi setter ikke likhetstegn mellom fallskjermhopping eller forsøk på sjel-mord. Men dødsfaren er åpenbar. De

som utsetter seg sjøl for åpenbar dødsfare er ofte interessert i et størst mulig publikum. Trangen til å utsette seg for faren synes ofte å minke når utøverne like får den ønskede oppmerksomhet. I redningstjenesten og i forsvaret er det et reit behov for fallskjermhoppere. I andre sammenhenger er det et av de mange utslag av bruk-og-kast-samfunnets meningsløshet. -Forby enhver form for fallskjermhopping som sport!

tw

DET ER IKKE SÅ VELDIG LENGE SIDEN AT DISSE TO GIKK I KNE BUKSER. NÅ TILHØRER DE ELITEN INNHEN NORSK RW!

UNDER ÅRETS NORGESMESTERSKAP PÅ TORP BLE HINGE PETER NESS OG PÅL "POLLY" HANSEN HEDRET MED RETTE. DE ER NEMLIG DE ENESTE NORDMENN SOM NOEN GANG HAR VERT MED OG SATT EN VERDENSREKORD I FALLSKJERMHOPPING!

SOM NEVNT I FRITT-FALL NR 1/78 VAR DE BEGGE MED DEN 28. MARS I ÅR OG BYGDE OPP EN 51-MANNS FORMASJON! NY VERDENSREKORD SATT I FLORIDA!! GRATULERER BEGGE TO!!

PÅ BILDET OVER SER VI PETER TIL VENSTRE OG PÅL TIL HØYRE TA IMOT HYLDESTEN FRA NM-DELTAGERE.

FOTO: P.O. PAHR.

YOUR AVIATION LIBRARY IS NOT COMPLETE

IF YOU DO NOT REGULARLY RECEIVE
AND READ A COPY OF

PARACHUTIST

the world's largest monthly parachuting magazine and the official publication of the United States Parachute Association. First in the field with news of parachuting activities, skydiving equipment and techniques, safety procedures, advance notice of meets and results of competition jumping. Be up to date, know about the latest advancements in professional and recreational parachuting in the USA and around the world. Enjoy seeing prize winning photographs of parachutists in action. All this and more. Send check or money order \$11 for a year's subscription \$35 air rates).

UNITED STATES PARACHUTE ASSOCIATION
806 15th Street, NW., Suite 444, Washington DC 20005, USA

sekunder, ligger våre gutter mellom 10 og 11 sekunder. Fasiten er grei: våre elitehoppere må ikke belastes med elever, administrative verv o.l., og de må privilegeres når det gjelder hopping (minst 500 seriøse treningshopp pr år). Med elitehopper mener jeg de 6-7 flinkeste på landsbasis.

Ser vi VM i nordisk perspektiv må alle våre granneland si seg fornøyd med innsatsen. Lagprestasjonene er allerede nevnt, men i individuell pres må vi først og fremst fremheve Sveriges Sigbritt Strömblad's 10.plass! Denne hyggelige jenta gikk like godt hen og plasserte seg best av samtlige nordiske deltagere. Gratulerer Sigbritt!

På herre-siden merker vi oss Tony Monson med en god 29.plass. Ellers har danskene gjort et godt hopp fremover, noe som nok den øst-tyske treneren må ta en del av æren for. Bjørn Stephensen, den allsidige danske hopperen, tok 23.plass i pres med tilsammen bare 15cm på 10 hopp.

Appropos øst-tyskere; foruten gull og bronse hadde de 4 mann blant de 10 beste i individuell presisjon!!! Ganske oppsiktsvekkende! Beste amerikaner på en delt 10.plass! Dette kan kanskje være en seier for Strato-Cloud over Para-Foil? Amerikanerne hoppet alle med Foilen.

Øst-tyskerne hadde forresten 4 mann blant de 17 beste i stil!! Kanskje vi burde få oss en øst-tysk trener også?!

VÅRE NORDISKE VENNER AV- BILDET:

ØVERSTE BILDE PÅ NESTE SIDE
ER DET DANSKE LAGET.
Fra venstre: Laglederen Lond,
Øst-tysk trener, Bjørn
Stephensen, Erik Maltesen,
Mogens Clausen, Erik Justesen
og Palle Frank.

MIDTERSTE BILDET VISER DET FINSKE LAGET:

Bakre rekke fra venstre:
Risto Koivisto (lagleder),
Olavi Kilpinen, Veikko
Korhonen, Petri Ahola og
Timo Nieminen.
Forreste rekke fra venstre:
Pekka Tuominen, Anssi Horppu
og Rauno Herkonen.

Rauno plasserte seg på en
meget god 25.plass i stil
med 32.04 på 4 hopp.

NEDERSTE BILDET VISER DET SVENSKE LAGET:

Fra venstre: Treneren Leif
Engelin, Sigbritt, Roland
Lagerkvist, Tony Monson,
Per Elmseter, Rolf Keck og
Kjell-Åke Grubb.

DENNE SØTE JENTA SOM SITTER
OG HEKLER ER INGEN RINGERE
ENN SIGBRITT STRÖMBLAD,
GÖTEBORG, SOM TOK LURVEN
FRA ALLE DE ANDRE NORDISKE
DELTAGERE VED Å PLASSERE
SEG SOM NR.10 I INDIVIDUELL
PRESISJON FOR DAMER.

Foto: Bernard Duncan Lyng.

VINTEREN ER KOMMET TIL TROMS FSK. VI SER EINAR THOEN BESKUE SIN FLYER.

Vi hadde en meget aktiv vårsesong. Kurset vi hadde i vinter har hoppet meget bra, spesielt må vi nevne ROLF NORDHEIM som tok gull i stil kl.2 i NM. Ellers har flere av dette kullet B-sertifikat, og flere er på god vei mot C-sert. Noen Hoppmaster-problem skulle ikke klubben få i nærmeste fremtid! Vi har hatt ialt 11 vellykkede demoer. Alle med full klaff og med mye folk. Det ble jo noe stressende på 17.mai med hele 5 demoer. Heldigvis var det ikke noe politi ute da vi kjørte fra demoene og tilbake til flyplassen, vi hadde det nemlig travelt!!

I slutten av juni dro EINAR THOEN og GUNNAR LANDAU til OULO for å måle krefter med finner og Øst-tyskere. GUNNAR hoppet godt og vant sin klasse i presisjon. EINAR hoppet midt på treet. Før NM hadde vi tenkt å trene stort. Plassen var Måsinge i Sverige, rett innenfor grensen sør for Halden. Dette er Göteborg FSKs nye hoppfelt. Dit kom vi da alle til slutt etter mye om og men. Først sviktet starteren på ATLES 206 på Værnes, EINAR og TRULS tok da Braathens Safe, men under taxing for take off mistet dette flyet et hjul og kunne selvfølgelig ikke ta av. I mellomtiden var 206en blitt fikset og var dratt sin kos!

Det ble ikke så mye hopping på Måsinge pga dårlig vær, men en ble da varm i trøya.

Under NM på Torp gjorde vi det over alle forventninger og vi var selvsagt meget fornøyd.

1. august startet vi et nytt kurs på 21 elever. Dette ble et knall-hardt kurs som startet fredag og gikk alle dager frem til neste søndag. En meget god innsats av elever og instruktører gjorde at dette gikk godt. Alle elever har hoppet og ser ut til å stor-trives. Selv de to som går med gipset bein etter jomfruhoppet hinker rundt på hoppfeltet og er med. Vårsesongen gikk uten skader og reservetrekk, men det måtte jo komme før eller siden. Når det så skjedde så fikk vi 4 reserver på en og samme helg! Alle landet uskadd, men ett trekk var unødvendig; pakkefeil på PULL OUT er unødvendig!!! Mere nøyaktighet er påkrevet!!

Kalott-RW er også kommet til Nord Norge. JAN ERIK HANSEN og EINAR THOEN

ZAGREB VM-78

Rent arrangementsmessig skulle det 14 VM i stil/pres i Zagreb i tiden 26 august til 7 september bli en suksess: tidsskjemaet ble fulgt, været var bra, forlegninger og maten tilfredsstillende, og jugoslavene viste seg å være meget hyggelige bekjentskaper.

Derfor var det ekstra skuffende at den norske innsatsen var langt under det forventede.

Nå skulle allikevel en nordmann, den alltid glade ROAR FRØILAND fra Stavanger FSK, skape ekstra spenning i herrenes individuelle presisjonskonkurranse. Etter 6 omganger av 10 delte han nemlig 1. plassen med 5 andre hoppere! Seks "dead center" på rad på elektrisk disk er ikke hverdagskost for en nordmann!

En ganske fantastisk prestasjon som resulterte i omtale både i Jugoslavisk TV og presse.

På det 7. hoppet fikk Roar 3 cm, falt dermed ned på en 12 plass, men han fulgte så opp med en ny

JACKIE SMITH

The prettiest World Champ in the World. Denne 26 år gammel kvinnen stjal hele showet i Zagreb ved å banke inn 10 DC på rad med sin gamle Strato-Star. Hun har nettopp sluttet som sersjant i de berømte engelsk "Røde Djevler" etter 5 års tjeneste. Hun begynte å hoppe i 71 og har vært engelsk mester i 74 og 78. Hennes beste tid i stil er 8,2s. Øverst til venstre ser vi henne på vei ned mot VM-tittel på sitt 10. hopp. Til venstre er hun rolig avslappet før hoppet.

Oslo Nå skulle vel sommerferien være over for de fleste - selv for lærere og studenter. Det er derfor ingen undskyldning for ikke å møte opp på feltet i helgene. Høstsesongen pleier å være heller dårlig, men vi får gå inn for å ta igjen det vi mistet på forsesongen. Første hoppheig på Gardermoen blir lørdag 30. september og søndag 1. oktober. En vesentlig grunn til denne sene starten på Gardermoen i år er det faktum at utskiftingen av FM-styrken foregår der i september. Dessuten vil vi gjerne være med og kjøre inn Torp så godt som mulig i år. NM ble en gledelig overraskelse for OFSK, sett på bakgrunn av den dårlige hopp og treningssituasjonen vi hadde før NM.

I 4er sekvens ble det delt gull for TOROLF PAULSHUS, CHRIS CORNELL, MORTEN THORESEN og TROND AUGESTAD. Dessuten tok de sølv i Nordisk Mesterskap i DANMARK. I stil klasse I tik KATO gull som vanlig, og HALVARD STENSAAS tok bronse. Sammenlagt i kl. I ble Halvard nr 4. I klasse II presisjon tok A. CORNELIUSSEN bronse, og i lagpres tok OSLO-laget sølv.

ANNE GRITHE stilte sterkt med gull i stil og sølv i både presisjon og sammenlagt i dameklassen.

Hvis det er noen som enda ikke har hørt om grunnen til BIPens månedslange fravær fra hoppfeltet, så er det fordi propellen ved et uhell tok bakken i sommer. Når dette skjer er det nødvendig å ta ut hele motoren til overhaling. Den er imidlertid ferdig nå, og Norges beste hoppfly er bedre enn noensinne! Av kurser har vi to på gang. Ett kurs vil starte på Trandum. Dette er fulltegnet. Så vil vi prøve å avholde kurs i Oslo før jul, hvis interessen tilsier det. Kjenner dere noen som har lyst til å begynne så er KNUST RAGNAR OLSEN den rette mannen å henvise dem til.

Den alvorlige delen av konkurransesesongen 1978 er over, men det vil allikevel bli avholdt en del mindre uformelle konkurranser utover høsten. Trollstafetten er vel kjent for de fleste. Dessuten vil vi forsøke å avholde en blandet konkurranse på Gardermoen, der både garvede elitehoppere og ferske elever kan delta. Vi vil opplyse mer om dette i neste medlemsorientering. Adresseforandring: LASSE V. AASHEIM, DR. ASTRIDSGATE 7, OSLO 3. Tlf: 601614.

Bodø Vi har endelig fått igjen flyet vårt etter en noe uventet motoroverhaling som kostet oss 12000 kroner! Flyet ble borte midt i beste hoppperioden, så årets status blir nokså laber. Høstkurset er ferdig, men 5 elever bringer ikke stort i kassa. Vi hopper nå hver gang det er fotballkamp på Asmyra stadion (flagg-demo), og det ser ut som det hjelper. Siste gang vi hoppet vant Bodø-Glimt hele 8-1 over Brann!!!

Andøya Ingen skriftlige meddelelser fra Andøya denne gang. Til gjengjeld så har vi fått tilsendt et hyggelig bilde. Under mottoet "Vennskap i AFSK" ser vi primus motor TORBJØRN HAUGEN sjekke pakksekken til en av de nye STORGATAS SØNNER ved navn ODD RAGNAR KAURIN. Han er nå på 20 sek FF, og er kommet for å bli. Innsender heter JUST EINAR NESTAAS, B-404. Som om ikke Torbjørn har nok å gjøre! nå går det rykter at han også satser på å ta flylappen! Men så eier han også en halv C-172.....Red

REDAKSJONELT

I en idrett der det har forekommet fatale ulykker er det innlysende at samtlige medlemmer av F/NLF må vise en ansvarlig og disiplinert holdning til alle av sportens operative funksjoner. Hensikten med en slik holdning er å gjøre sporten til en sunn og velorganisert idrett, der alle unødvendige faremomenter blir eliminert. En slik holdning skal bl.a. komme til uttrykk gjennom en 100% oppfølging av F/NLFs skrevne lover og reglement. I forbindelse med den tragiske ulykken på Rygge den 6. mai i år skriver undersøkelseskomisjonen bl.a. om Hopp- lederen: "At hans sertifikat ikke var fornyet var reglementstridig, men ansees ikke å ha hatt noen betydning for hendelsesforløpet!" Det står med andre ord at ansvarlig hoppleder ikke hadde gyldig sertifikat. Personlig er jeg overbevist at nevnte hoppleder ikke er den første erfarne hopper i Norge som deltar aktivt uten gyldig sertifikat. Å utdype her og nå de skadevirkninger slike episoder har for idretten vår skulle være unødvendig. La dette være siste gang. La også dette være en påminnelse til alle landets hovedinstruktører at det er nødvendig med interne kontrolltiltak i klubbene for å sjekke at samtlige av klubbens hoppere har gyldig sertifikat innen de får tillatelse til å delta i operativ og aktiv hopping.

Omslagsbildet.

En glad nordlending; GUNNAR LANDAU, årets Nord-Norske mester i individuell presisjon. Gunnar er medlem i Troms Fallskjermklubb. Foto: B.D.Lyng.

Annonsepriser: Annonser settes inn etter følgende priser: Helseide-kr.200 Halvside-kr.125,- og Kvartside vil koste kr.75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr.45,- Private små annonser, f.eks: "Brukt PC til salg" vil koste kr.10,-. Samtlige priser gjelder for sidene 4 til nest siste...

Artikler i "Fritt-Fall" er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

Abonner på

FRITT-FALL

OFFISIELL ORGAN FOR FALLSKJERM-
SEKSJONEN-NORGES LUFTSPORTS-
FORBUND.

POSTGIRO
ADRESSE

3 27 55 00
-Fritt Fall- F/NLF
Hornesvn. 29
8000 BOOO

Neste „FRITT-FALL“

KOMMER I LØPET AV
DESEMBER 1978.
STOFF MÅ VÆRE RED IHENDE
SENEST siste NOVEMBER

Når du skal bestille et abonnement
så send inn en postgiro blankett og
SKRIV TYDELIG.
Bladet kommer ut 4 ganger årlig, og
koster kr.35,-

Redaktør:
BERNARD DUNCAN LYNG

Norges Idrettsforbunds utdannings- og utviklingsstipend

STATUTTER

NORGES IDRETTSFORBUND, HAUGER SKOLEVEI 1, 1351 RUJ. TLF. (02) 13 42 90

1. Hensikt

Stimulere aktive trenere og ledere til utdanning og videreutvikling. Stimulere det enkelte organisasjons- ledd til aktivt å pålegge/oppfordre sine trenere og ledere til videreutvikling og etterutdanning i forbindelse med sitt arbeid i organisasjonen. Holde idretten orientert om den nasjonale og internasjonale utvikling generelt og spesielt.

2. Utnyttelse/bruksområde

Stipendiet kan nyttes til kortere spesialstudier av både teoretisk og praktisk art. Stipendiet kan nyttes til selvstendige studier (arb oppgaver - prosjekter - undersøkelser) eller til deltakelse på fagkongresser. (Stipendiet kan imidlertid IKKE dekke nasjonale representanters utgifter til deltakelse på vanlige årsmøter og generalforsamlinger i internasjonale organisasjoner.)

3. Søkere

Stipendiet kan søkes av idrettens trenere, ledere og personer som inngår i -idrettens støtteapparat-, (spesialister som leger, fysioterapeuter, psykologer fysiologer o.l.) som:
- kan dokumentere lang idrettlig erfaring i en trener/ leder funksjon.
- har gjennomgått hele eller deler av idrettens utdanningsstilbud på sin spesielle sektor (kan dispenseres)
- har annen idrettlig utdanning, som kan sidestilles med idrettens eget utdanningsstilbud.

4. Søknadsprosedyre

Søknad om stipend skrives på spesielt søknadsskjema (NIF - særforbund - idrettskrets). Det er tre tildelinger hvert år med følgende søknadsfrister:

15. januar, 15. mai og 15. september.

De søkere som tilhører en særidrett, sender sin søknad gjennom sitt særforbund. De søkere som ikke har spesiell tilknytning til et særforbund sender søknad gjennom sin idrettskrets. Særforbund og idrettskretser vurderer mottatte søknader på bakgrunn av den plan for studiet som er fremlagt av den enkelte, lager innstilling og oversender søknaden til Norges Idrettsforbund.

NB! Søknadsfristene angir den tid søknaden skal være NIF i hende. Søknadene må av denne grunn være særforbund og idrettskrets i hende ca. 1 mnd. før søknadsfristens utløp.

Vedtatt på Idrettsstyrets møte 9.-10. desember 1977

5. Opplysninger som skal gis i søknaden

Søkerne må gi følgende opplysninger:

- personalia
- idrettlig erfaring og utdanning
- formålet med studiet og hvorledes erfaringene, kunnskapene er tenkt nytt i fremtidig idrettsarbeid
- en detaljert prosjektbeskrivelse som angir forarbeide, gjennomføring og etterarbeide
- et budsjett

Org.leddet (særforbund og idrettskrets) må i sin innstilling:

- vurdere prosjektet og den nytte søkeren kan ha
- vurdere prosjektet ut fra særrettens behov og hvorledes de erfaringer /kunnskaper som høstes kan brukes av andre enn stipendsøkeren
- vurdere de innkomne søknader i forhold til hver- andre samt prioritere

6. Forpliktelser

Stipendiaten skal utarbeide rapport om studiet som sendes NIF samt eget org.ledd senest 2 mnd. etter at studiet er avsluttet. NIF/særforbund/idrettskrets har full disposisjonsrett over rapporten. NIF kan pålegge stipendiaten spesialoppdrag i forbindelse med studiet.

7. Utløsning

Stipendiet utlyses i «Norsk idrett», «Start», gjennom rundskriv og forøvrig på bredest mulig måte.

8. Kriterier som vektlegges i forbindelse med tildeling

Idrettsstyret legger følgende kriterier til grunn ved tildeling:

- idrettens generelle behov
- det enkelte org.ledds (særforbund/idrettskrets) behov
- stimulerende effekt
- søkerens erfaring og bakgrunn samt fremtidige oppgaver
- søknadens kvalitet
- tidligere tildelinger til org.leddet (særforbund/ idrettskrets) og ev. søkeren.

Søknadsskjemaer fås ved henvendelse til særfor-
bundet, idrettskretsen eller Norges Idrettsforbund.